

Otvaranjem hotela „Junior“, u podnožju Ravnog Kopaonika, na idealnih 1.100 mnv, 90-tih godina prošlog veka, započet je koncept stvaranja Turističkog centra Bela Reka - Brzeće, opština Brus, koje je vrlo brzo postalo mesto planinskog odmora i rekreativne turistike. Njegov razvoj pratilo je otvaranje drugih ugostiteljskih objekata, ali samo deceniju kasnije, ovaj turistički bum je stagniran. Tek postavljanjem gondole, svečano puštene u rad 12. februara ove godine, povezivanjem sa centrom Kopaonika, Brzeće ponovo postaje zanimljiva turistička destinacija, podjednako atraktivna u zimskim i letnjim mesecima.

Gondola izbacila Brzeće u prvi plan

Gondola „Brzeće-Mali Karaman“ dužine 3,6 km, ima 74 kabine sa po 10 mesta, kapaciteta 1.600 osoba na sat. Vožnja od Brzeća do vrha Mali Karaman traje 12 do 15 minuta, i s obzirom na izvanredne uslove smeštaja i boravka uz daleko povoljnije cene, Brzeće ponovo postaje traženo odredište u kojem se, u vreme sezone, traži „krevet“ više. Pod povoljnim uslovima turističke ponude Brzeća, osim smeštaja, odnose se na: zatvorenu sportsku halu (hotel „Ozon“), sportski kompleks sa fudbalskim, odbojkaškim, košarkaškim terenima (hotel „Junior“), mogućnost šetnji markiranim trim i pešačkim stazama po obodu NP „Kopaonik“ sa postavljenim klupama i betonskim roštiljima dužine 5,5 km, i izleta do vodopada Jelovarnik, na nadmorskoj visini od oko 1.500 m, svetilišta Veliko Metođe iz III veka, Malo Metođe na samom ulazu u NP, arheološkog nalazišta „Nebeske stolice“ i dr.

- Oko 70% kopaoničkih ski staza nalazi se na bruskoj strani. Početkom godine potpisani sporazum o udruživanju šest potkopaoničkih opština garantuje saradnju i popularizaciju turističke ponude ove regije, promociju turističkih proizvoda i zajednički nastup na domaćem i ino tržištu, čime se brišu granice između opština Brus, Raške, Vrnjačke Banje, Blaca, Kuršumlije i Aleksandrovca, kada je turizam u pitanju, a u cilju učešća u zajedničkoj ponudi ovog našeg prelepog kraja - ističe Jelena Radulović, diplomirani pravnik, v.d. direktor TOO Brus, nova u turističkom miljeu, sa kreativnim idejama, spremna da posluša savete iskusnih i odlučna da na adekvatan način reši godinama planirane a nerealizovane projekte, koje je zatekla.

- Planiramo da obnovimo Sabor na Mramoru, spomeniku podignutom 1969. godine u čast pobede partizana nad četničkim jedinicama na Kopaoniku, koji je 80-tih bio jedan od najposećenijih. Januarski izbor za „Miss kraljicu snega“ uz Etno veče u Apart-hotelu „Kopaonik“ je posle četiri godine prekinut i planiramo njegovu obnovu, kao i Međunarodnog zimskog festivala dečje rekreativne turistike u hotelu „Junior“ dugu preko dve decenije - objašnjava naša sagovornica, dodajući da je u toku inicijativa TOO Brus usaglašavanja rada gondole (koja

trenutno radi od 09:00 - 16:00) i potreba turista koji odsedaju u Brzeću, sa Skijalištima Srbije.

Raj je u bruskim selima

U bruskoj opštini zastupljen je i seoski turizam, posebno u naseljima Kriva Reka, Ribari, Zlatari, gde su poljoprivredna domaćinstva otvorila vrata svojih domova turistima.

- Moglo bi to i mnogo bolje i više, ali potrebna je obuka domaćina po pitanju pristupa gostima i korišćenja potencijala kojih imamo na pretek - kaže Jelena Radulović, podsećajući da je Brus, situiran između Rasine i Graševačke reke, na 450 mnv, sa 200 sunčanih dana u godini najsunčanije mesto u Srbiji, još 1934. godine proglašen vazdušnom banjom. Blizu centra Brusa nalazi se Bruska banja, koja i posle 40 godina hidrogeoloških istraživanja i potvrde širokog spektra lekovitih svojstava prirodne termomineralne, natrijumske fluorne vode temperature 27°C, egzistira sa jednim malim bazenom i par tuševa, vrlo slabo iskorišćena. U Brusu je još 1954. godine, kao treći u bivšoj Jugoslaviji, otvoren olimpijski bazen, obnovljen 2017., koji je danas u savršenom stanju, idelan za pripreme sportista. Jedno od kulturnih mesta Brusa bio je hotel „Zvezda“ sa letnjom baštom, koji je bio oslovac turističkog razvoja kraja, danas sa 15 smeštajnih jedinica za „nužno prenoćište“, vapi za obnovom i modernizacijom.

Osim crkve Svetog Romana u Turističkom centru Brzeće koja bi trebala sledeće godine da bude u potpunosti dovršena, radovi na crkvi Sv. Preobraženja iz 1836, zahvaljujući gospodinu Slobodanu Dačkoviću, bliže se konačnoj realizaciji. Crkve, manastiri i svetilišta u bruskoj opštini su jedinstveni i pamte dugo: Metođe (III vek), Sv. Prokopija (XV) podignut na temeljima ranohrišćanske bazilike (V) na Nebeskim stolicama, Sv. Petka Mala Grabovnica (XII), Manastir Stmac sa crkvom brvnarom (1313) u selu Batote, Manastir Milentija (XV) i crkva Sv. Stefanu u Lepencu, najlepša među lepoticama Moravske škole četrnaestog veka, krivorečka crkva Sv. Petra i Pavla (XVII), crkve u Blaževu, Dupcima, Ribarima; ostaci srednjovekovnih gradova Koznik (XIV) Radiča Postupovića, velmože Stefana Lazarevića, srednjovekovni grad Gobelja, ostaci grada Zlatari, utvrđenje Kulina, rudarska naselja sa topionicama i kovnicama novca, deo su prebogate kulturno-istorijske baštine ovog kraja.

Obilje pozitivnih prirodnih faktora

U opština Brus poljoprivredom se bavi 70% stanovništva i zbog odsustva bilo kakvih zagađivača i obilja pozitivnih prirodnih faktora, ovaj kraj se može nazvati centrom proizvodnje zdrave hrane. Osim uzgoja voća i povrća, sakupljanja šumskih plodova, sve je više poljoprivrednika posvećenih njihovom prerađivanju i kreiranju inovativnih proizvoda, svojstvenih ovom kraju.

- Sledeći projekat TOO Brusa je organizovanje Infocentra sa smeštajnim kapacitetima u Brzeću. Konkurisali smo kod Ministarstva turizma i dobili osam miliona dinara da podignemo objekat, koji će osim kancelarije i dva apartmana za izdavanje imati i suvenirnicu, koju do sada Brzeće nije imalo - objašnjava Jelena Radulović, najavljujući da se za sledeću godinu pripremaju novi projekti koji se odnose na izgradnju zatvorenih bazena sa banjskom vodom, na opštinskom zemljištu iza Doma zdravlja u Brusu, modernizaciju banje, kao i bolje iskorišćavanje potencijala jezera Ćelije koje delom pripada Zlatarima.

- Brus ima sve odlike ozbiljnog turističkog mesta. Iskorišćavanjem njegovih potencijala i obukom stanovništva, možemo konkurisati bilo kojoj, danas traženoj destinaciji, tim pre što osim prirode, istorije, kulture, gastronomije, nudimo mir i spokoj, koji će u narednom periodu predstavljati dodatnu vrednost - poručila je Jelena Radulović.

Brus je primer obilja, bilo da ga je stvarala priroda i ljudska ruka. Turizam, koji je u svojoj biti tesno vezan za deljenje onoga što se ima sa drugima, ovde je samo čekao momenat kada će da se desi. Kada će stanovnici Brusa odlučiti da otkriju drugima ono što imaju.

